

Innst. 48 S

(2015–2016)

Innstilling til Stortinget fra næringskomiteen

Prop. 135 S (2014–2015)

Innstilling fra næringskomiteen om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 102/2015 av 30. april 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 1024/2012 om forvaltningssamarbeid gjennom informasjonssystemet for det indre marked (IMI-forordningen)

Til Stortinget

1. Sammendrag

1.1 Hovedinnholdet i proposisjonen

EØS-komiteen vedtok ved beslutning nr. 102/2015 av 30. april 2015 å endre EØS-avtalen vedlegg X (Generelle tjenester) og protokoll 31 (Om samarbeid på særlige områder utenfor de fire friheter) ved å innlemme Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1024/2012 om forvaltningssamarbeid gjennom informasjonssystemet for det indre marked og om oppheving av kommisjonsvedtak 2008/49/EF («IMI-forordningen»).

Europakommisjonen utviklet i 2008 et elektronisk informasjonssystem for det indre marked (IMI) for å styrke samarbeidet mellom myndighetene i EØS-statene på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå. De aktuelle myndighetene kan med IMI som verktøy effektivt utveksle informasjon om vilkårene for utøvelsen av økonomiske og næringsrelaterte aktiviteter i de respektive EØS-statene. Norge har vært bruker av systemet fra starten.

Ved hjelp av IMI kan myndighetene i en EØS-stat finne relevante ansvarlige myndigheter i andre EØS-stater og ta direkte kontakt med henblikk på å avklare eventuelle spørsmål i forbindelse med deres saksbehandling. Samarbeidet knytter seg til utveksling av informasjon i forbindelse med tillatelsesordninger

eller bistand ved tilsyn med ulike aktører som opererer i flere EØS-stater.

Forordning 1024/2012 innebærer en videreføring av det eksisterende europeiske informasjonssystemet for det indre marked, som Norge allerede er en del av. Forordningen utgjør det rettslige grunnlaget for administrativt samarbeid gjennom informasjonssystemet for det indre marked, og legger til rette for at systemet kan benyttes på flere områder. Gjennomføring av forordningen krever lovendring. Stortingets samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning er derfor nødvendig etter Grunnloven § 26 annet ledd.

EØS-komiteens beslutning og forordning 1024/2012 i uoffisiell norsk oversettelse følger som trykte vedlegg til proposisjonen.

1.2 Nærmere om innholdet i forordningen

Forordning (EU) nr. 1024/2012 erstatter kommisjonsbeslutning 2008/49/EF om gjennomføring av informasjonssystemet for det indre marked (IMI) med hensyn til vern av personopplysninger. Forordningen etablerer videre et horisontalt rettsgrunnlag for IMI. Det overordnede siktemålet er å fremme det indre marked ved å etablere gode betingelser for administrativt samarbeid. Forordningen gir nærmere regler som skal sikre effektiv bruk, personvern og datasikkerhet, samt prosesser for videreutvikling av systemet slik at det kan anvendes på andre områder der dette er formålstjenlig.

Forordningens materielt sett viktigste regler gjelder utveksling og vern av personopplysninger samt at det skal tilrettelegges for at IMI kan utvides til å omfatte nye områder.

Kapittel 4 i forordningen omhandler registrertes rettigheter og tilsyn. Artikkel 18 forplikter IMI-aktører til å informere de registrerte om at deres person-

opplysninger er behandlet i IMI. Artikkel 19 pålegger IMI-aktørene en plikt til å sikre at de registrerte på en effektiv måte og i samsvar med nasjonal lovgivning kan utøve sin rett til innsyn i opplysninger om seg selv i IMI, og retten til å få unøyaktige eller ufullstendige opplysninger slettet. De nasjonale tilsynsmyndighetene (Datatilsynet) får kompetanse til å føre tilsyn med IMI-aktørenes behandling av personopplysninger.

1.3 Forholdet til norsk rett

Bruken av systemet til myndighetssamarbeid har så langt vært frivillig, og Norge har anvendt systemet siden det ble lansert i 2008. IMI har derfor så langt fungert på ulovfestet grunnlag. IMI-forordningen etablerer et horisontalt rettsgrunnlag og danner dermed et nødvendig fundament for bruken og videreutviklingen av det elektroniske myndighetssamarbeidet i EØS. Utveksling av personopplysninger krever bestemmelser som ivaretar personvernet og datasikkerhetsaspekter. Ved myndighetssamarbeid innen enkelte områder er det i dag obligatorisk å benytte IMI som verktøy. Administrativt samarbeid gjennom IMI er ikke regulert i norsk rett. Gjennomføring av forordningen vil kreve lovvedtak.

Nærings- og fiskeridepartementet vil fremme forslag om lovvedtak om gjennomføring ved inkorporasjon. Det tas sikte på å foreslå å endre lov 17. desember 2004 nr. 101 om europeisk meldeplikt for tekniske regler m.m. (EØS-høringsloven), slik at departementet får hjemmel til å fastsette en forskrift som gjennomfører forordningen.

1.4 Økonomiske og administrative konsekvenser

Norge bidrar alt i dag til finansieringen av IMI gjennom et årlig bidrag til EUs budsjettlinjer for utvikling og gjennomføring av det indre marked. Forordningen medfører ingen endringer på dette punkt. Innføring og gjennomføring av forordningen er dermed ikke ventet å ha vesentlige økonomiske eller administrative konsekvenser. Eventuelle økte utgifter knyttet til plikter i forordningen kan dekkes innenfor de gjeldende rammene til de fagansvarlige departementene, KD, NFD, HOD, SD, KUD og ASD. Flere av bestemmelsene i forordningen er rettet mot Europakommisjonen. Disse vil ikke ha administrative eller økonomiske konsekvenser for Norge.

1.5 Konklusjon og tilråding

Myndighetssamarbeid på tvers av landegrensene i EØS er nødvendig for å legge til rette for et effektivt indre marked. Krav til slikt samarbeid er nedfelt i en rekke EØS-regler som styrer fritt varebytte og fri bevegelighet for personer, tjenester og kapital i det indre marked. Videreutviklingen av det indre marked

krever at EØS-statene samarbeider mer effektivt og utveksler opplysninger med hverandre og med Europakommisjonen/EFTAs overvåkingsorgan (ESA). IMI fungerer i dag som verktøy for slikt samarbeid på en rekke områder.

Forordningen innebærer en videreføring av det eksisterende europeiske informasjonssystemet for det indre marked. Dette medfører en fortsatt bruk og videreutvikling av systemet slik IMI-aktørene i Norge kjenner det. Erfaringene med IMI har så langt vært gode. Norge har gitt sin støtte til videreutvikling av systemet for at myndighetssamarbeidet også på andre områder gjennomføres ved bruk av IMI, der dette er formålstjenlig.

Nærings- og fiskeridepartementet tilrår godkjenning av beslutningen i EØS-komiteen om å endre EØS-avtalen vedlegg X og protokoll 31 ved å innlemme Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1024/2012 om forvaltningssamarbeid gjennom informasjonssystemet for det indre marked og om oppheving av kommisjonsvedtak 2008/49/EF. Utenriksdepartementet slutter seg til dette.

2. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Else-May Botten, Ingrid Heggø, Odd Omland og Knut Storberget, fra Høyre, Frank Bakke-Jensen, Ingunn Foss, Gunnar Gundersen og Ove Trellevik, fra Fremskrittspartiet, Morten Ørsal Johansen, Øyvind Korsberg og Jørund Rytman, fra Kristelig Folkeparti, Line Henriette Hjemdal, fra Senterpartiet, lederen Geir Pollestad, og fra Venstre, Pål Farstad, viser til at EØS-komiteen vedtok ved beslutning nr. 102/2015 av 30. april 2015 å endre EØS-avtalen vedlegg X (Generelle tjenester) og protokoll 31 (Om samarbeid på særlige områder utenfor de fire friheter) ved å innlemme Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1024/2012 om forvaltningssamarbeid gjennom informasjonssystemet for det indre marked og om oppheving av kommisjonsvedtak 2008/49/EF («IMI-forordningen»).

Komiteen har merket seg at de aktuelle myndighetene med IMI som verktøy effektivt kan utveksle informasjon om vilkårene for utøvelsen av økonomiske og næringsrelaterte aktiviteter i de respektive EØS-statene, og at Norge har vært bruker av systemet fra starten. IMI så langt har fungert på ulovfestet grunnlag, og erfaringene med IMI så langt har vært gode.

Komiteen har merket seg at forordning 1024/2012 innebærer en videreføring av det eksisterende

europaiske informasjonssystemet for det indre marked, som Norge allerede er en del av.

Komiteen har merket seg at forordningen utgjør det rettslige grunnlaget for administrativt samarbeid gjennom informasjonssystemet for det indre marked, og legger til rette for at systemet kan benyttes på flere områder. Gjennomføring av forordningen krever lovendring. Stortingets samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning er derfor nødvendig etter Grunnloven § 26 annet ledd.

Komiteen viser til at forordningen gir nærmere regler som skal sikre effektiv bruk, personvern og datasikkerhet, samt prosesser for videreutvikling av systemet slik at det kan anvendes på andre områder der dette er formålstjenlig.

Komiteen har merket seg at forordningens materielt sett viktigste regler gjelder utveksling og vern av personopplysninger, samt at det skal tilrettelegges for at IMI kan utvides til å omfatte nye områder.

Komiteen har merket seg at Norge alt i dag bidrar til finansieringen av IMI gjennom et årlig bidrag til EUs budsjettlinjer for utvikling og gjennomføring av det indre marked, og at forordningen ikke medfører noen endringer på dette punkt. Innføring og gjennomføring av forordningen er dermed ikke ventet å ha vesentlige økonomiske eller administrative konsekvenser.

3. Uttalelse fra utenriks- og forsvarskomiteen

Komiteens utkast til innstilling ble 5. november 2015 oversendt utenriks- og forsvarskomiteen til uttalelse.

Utenriks- og forsvarskomiteen uttaler følgende i brev av 11. november 2015:

«Utenriks- og forsvarskomiteens medlemmer slutter seg til næringskomiteens utkast til innstilling til Prop. 135 S (2014–2015) og har ingen ytterligere merknader.»

4. Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Stortinget til å fatte følgende

v e d t a k :

Stortinget samtykker i godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 102/2015 av 30. april 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 1024/2012 om forvaltningssamarbeid gjennom informasjonssystemet for det indre marked (IMI-forordningen).

Oslo, i næringskomiteen, den 12. november 2015

Geir Pollestad

leder

Odd Omland

ordfører

